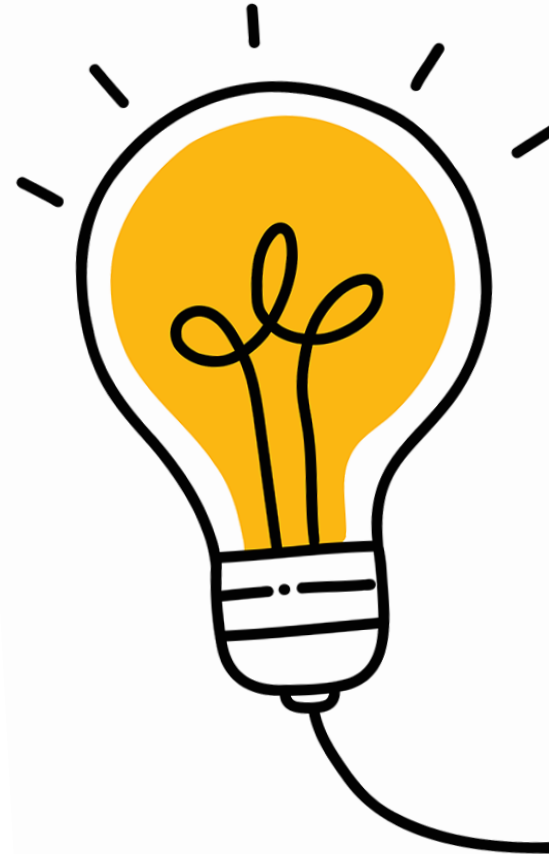

Nettikirjasto Ernesti

Ammatillisen koulutuksen
erityinen tuki ja inklusiivisuus

Julkaisutilaisuus
pe 13.3. klo 13.00-13.45

www.jamk.fi/ernesti

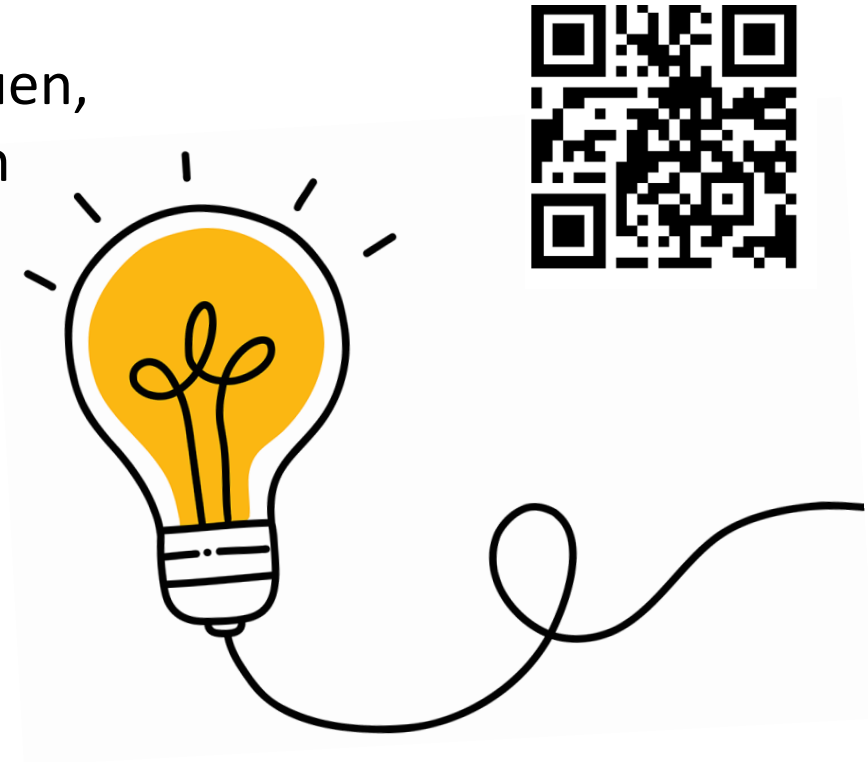
Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

Nettikirjasto Ernesti - Ammatillisen koulutuksen erityinen tuki ja inklusiivisuus

- Tietoa ja välineitä ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen, erityisen tuen toteuttamiseen ja inklusiivisen koulutuksen kehittämiseen.
  - oppimisen tuen ja erityisen tuen toimintatapojen ja rakenteiden kehittämiseen
  - henkilöstön osaamisen kehittämiseen
  - opettajankoulutusten kehittämiseen

Materiaalin ovat koonneet yhteistyössä ammatillisten opettajakorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen asiantuntijat INKLU Kohti inklusiivista ammatillista koulutusta -ryhmähankkeessa.

www.jamk.fi/ernesti

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

INKLU – Kohti inklusiivista ammatillista koulutusta

Tavoitteena on, että kaikki ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat saavat tarvitsemansa tuen yhdenvertaisesti.

Toteutusaika 1.3.2024 – 31.8.2026

www.jamk.fi/inklu

Kehitetään

- Oppimisen tuen ja erityisen tuen laatua, prosesseja, rakenteita ja käytäntöjä
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista
- Ammatillista opettajankoulutusta, erityisopettajankoulutusta ja opettajankouluttajien osaamista

jamk

 Haaga-Helia

 HAMK
Hämeen ammatti-
korkeakoulu

 OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

 Tampereen
ammattikorkeakoulu

KOULUTUSKESKUS
BRAHE

Keuda

 Amattiopisto
SPESIA

 SAVON
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

 salpaus
Koulutuskeskus | Further Education

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

Hankkeen toimenpiteet

1. PROSESSIT JA RAKENTEET

1.1 Erityisen tuen ja moniammatillisen yhteistyön prosessit ja käytännöt

1.2 Vaativaa/vahvaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden joustavat polut yleisessä ammatillisessa oppilaitoksessa

1.3 Toimintasuosituksset ja/tai välineet erityisen tuen laadun arviointiin ja kehittämiseen

2. HENKILÖSTÖN OSAAMINEN

2.1 Erityisen tuen osaamisen kehittämisen mallit ja käytännöt

2.2 Koulutuspaketti opetus- ja ohjaushenkilöstölle

3. OPETTAJAN-KOULUTUS

3.1 Koulutuspaketti opettajankouluttajille inklusiivisuudesta ja erityisestä tuesta

3.2 Erityisopettajan-koulutuksen yhteiset osaamistavoitteet ja periaatteita

4. JUURRUTTAMINEN JA LEVITTÄMINEN

4.1 Juurruttaminen omaan organisaatioon

4.2 Hankkeen etenemisen ja tulosten levittäminen alueellisesti ja sidosryhmille

4.3 Valtakunnallinen levittäminen

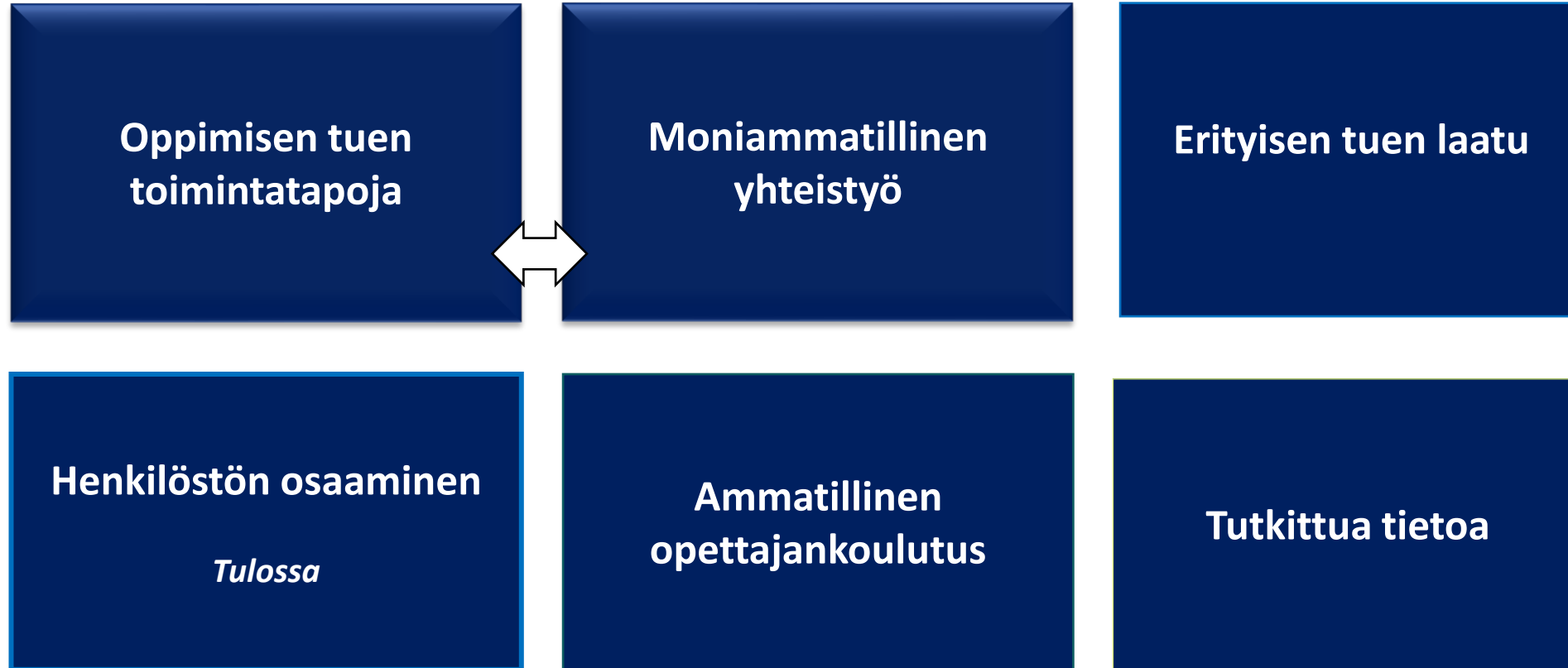

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Hyvät toimintamallit, suosituksen ja käytännöt kootaan Nettikirjasto Ernestiin

Nettikirjasto Ernesti – rakenne ja sisältö

www.jamk.fi/ernesti

Euroopan unionin
osarahoittama

Nettikirjasto täydentyy 8/2026 asti

INKLU

Kenelle Ernesti on tarkoitettu ja miten sitä voi käyttää?

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien johdolle, esihenkilöille, erityisopettajille, opetus- ja ohjaushenkilöstölle

- Ernestin kehittämisestä ja hyödyntämisestä: Minna Nurmela, Koulutuskeskus Brahe ja Mirkka Nummela, VAAO

Ammatillisten opettajankoulutusten johdolle, esihenkilöille, kouluttajille ja muulle henkilöstölle sekä opettajankoulutusten ja täydennyskoulutusten opiskelijoille

Kaikille kiinnostuneille: opiskelijoille, muiden kouluasteiden toimijoille, opiskeluhuollon edustajille, muiden palveluverkostojen edustajille

Euroopan unionin
osarahoittama

Oppimisen tukemisen toimintatapoja

Toimintatapoja ja käytänteitä oppimisen tukemiseen

Toimintatapoja ja käytänteitä, jotka auttavat ammatillisen koulutuksen opiskelijaa saamaan opiskeluihinsa tarvitsemaansa tukea, jotta hän voi hankkia osaamista, suorittaa tutkinnon ja työllistyä.

Euroopan unionin
osarahoittama

Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillinen yhteistyö

Toimintatapoja ja käytänteitä opiskelijaa tukevaan moniammatilliseen yhteistyöhön oppilaitoksessa ja ulkopuolisten verkostojen kanssa.

Tulossa:
Toimintasuositukset ja käytäntöjä vahvaa tukea tarvitsevien opiskelijoiden tukemiseksi yleisessä oppilaitoksessa ja yhteistyöstä erityisoppilaitosten kanssa

Euroopan unionin
osarahoittama

Erityisen tuen laatu ja sen arviointi

Erityisen tuen laadun osa-alueet

Inklusiivinen toimintakulttuuri

Selkeät prosessit

Osaava henkilöstö

Opiskelijan tavoitteisiin vastaava erityinen tuki

Jatkuva laadun arviointi ja parantaminen

Välineitä erityisen tuen laadun arviointiin

Erityisen tuen järjestäminen –vertaisarviointikriteeristö

Inklusiivisen oppilaitoksen itsearviointi

Oppimisen tuen itsearviointikysely opetus- ja ohjaushenkilöstölle

---

Erityisen tuen kysely opiskelijoille

Määrällinen seuranta

Välineet tulevat tälle sivulle kevään 2026 aikana.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

**Osaamisen
kehittämisen mallit
ja käytännöt**

**Opetus- ja
ohjaushenkilöstön
koulutuspaketti**

Osaamisen kehittämisen mallit

1. Yksilöllisen osaamisen kehittäminen
2. Yhteisöllisen osaamisen kehittäminen
3. Organisaatiotason osaamisen kehittäminen
4. Työelämäyhteistyöhön perustuvan osaamisen kehittäminen

Opetus- ja ohjaushenkilöstön koulutuspaketin vaihe

1. Monikäyttöinen koulutussivusto
  - [Linkki koulutuspakettiin](#)
2. Osaamismerkkein ohjautuva oppiminen
  - Osaamismerkkien muotoilu on vielä vaiheessa.
  - Pilotointi 11.3. - 15.4.

INKLU – Kohti inklusiivista ammatillista koulutusta

Inklusiivisuudesta ammatillisille opettajille

HAE SIVUSTOLTA...

ETUSIVU

KOULUTUSPAKETIN TEEMAT

PALAUTE

YHTEYSTIEDOT

Koulutuspaketti opetus- ja ohjaus- henkilöstölle

Tervetuloa pilotoimaan INKLU-hankkeessa kehitettyä koulutuspakettia, joka on suunnattu ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstölle.

Koulutuspaketti sisältää seuraavat teemat:

1. Inklusiivisuuden edistäjä
2. Tuen tarpeen tunnistaja
3. Tuen toteuttaja
4. Tuen vaikutuksen arvioija
5. Verkosto-osaaja

Pilotointiaika on 26.1.-27.2.2026. Pilotoinnin päätteeksi pyydämme vastaamaan palautekyselyyn.

Tästä linkistä ohjautut jatkkin ylläpitämälle
INKLU-hankkeen sivustolle

Euroopan unionin
osarahoittama

Ammatillinen opettajankoulutus

Opettajankouluttajien koulutuspaketti

Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen yhteiset
osaamistavoitteet

Euroopan unionin
osarahioittama

Opettajankoulutusten kehittämiseksi

INKLU

Lämpimästi tervetuloa INKLU-hankkeen sivustolle, jossa on opettajankouluttajille suunnattua perustietoa liittyen inklusiivisuuteen ja erityiseen tukeen!

Euroopan unionin
osarahoittama

Inklusiivisuudesta opettajankouluttajille

Olet tutustumassa opettajakouluttajille suunnattuun sivustoon inklusiivisuudesta. Tavoitteena on pysähtyä tarkastelemaan inklusiivisuutta ja inklusiivista pedagogiikkaa opettajankoulutuksessa.

Tutustut inklusiivisuuden lähtökohtiin, kuulet opettajaopiskelijoiden ajatuksia ja kokemuksia inklusiivisesta ohjauksesta opettajankoulutuksessa, saat vinkkejä opettajankouluttajan omaa opetukseen ja opetusharjoittelun ohjaukseen. Lopuksi voit arvioida omaa osaamistasi näihin materiaaleihin perustuen.

Materiaaleissa on hyödynnetty monikanavaisuutta. Lue, kuuntele, katsele ja pohdi inklusiivisuuteen liittyviä materiaaleja omaan tahtiin.

1. Lähtökohtia inklusiivisuuteen
2. Opettajaopiskelijoiden ajatuksia inklusiivisuudesta ja tuen tarpeista
3. Inklusiivisuus opettajankouluttajan omassa opetuksessa
4. Inklusiivisuus opetusharjoittelussa
5. Oman osaamisen arviointi
6. Lisämateriaalia

Euroopan unionin
osarahoittama

Sivusto avautuu vakuksi 2026

Erityisopettajakoulutuksen yhteiset osaamistavoitteet

Euroopan unionin
osarahoittama

Tutkittua tietoa ammattillisesta erityisopetuksesta

Inklusiivinen koulutus

Ammatillinen erityisopetus

Aikuiskoulutus

Oppimisen vaikeudet

Vaativa erityinen tuki

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA)

Korkeakoulutus

Selvitykset ja muut julkaisut, ei vertaisarvioitu

Euroopan unionin
osarahoittama

Keskustelua ja kommentointia

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU –hankkeen tapahtumia - tervetuloa mukaan!

Lisätietoja INKLU-hankkeen sivuilta: www.jamk.fi/inklu

- INKLU Webinaarisarja jatkuu www.jamk.fi/inklu (aiemmin toteutuneet tallenteina)
  - [Esihenkilön ja johdon rooli erityisen tuen toimeenpanossa ja toteuttamisessa 18.3.2026 klo 15-16](#)
  - [Mikä on laatua erityisessä tuessa? Miten sitä arvioidaan? 16.4.2026 klo 15-16](#)
- OAJ ja AOKK webinaari [18.3.2026 klo 8.15-9 Inklusiivinen ammatillinen koulutus https://www.oaj.fi/ajankohtaista/tapahtumat/2026/webinaari-inklusiivinen-ammattillinen-koulutus/](https://www.oaj.fi/ajankohtaista/tapahtumat/2026/webinaari-inklusiivinen-ammattillinen-koulutus/)
- [Alueelliset työpajat 3-4/26](#)
- **Yhdessä kohti inklusiivista ammatillista koulutusta –seminaari** (päättöseminaari) 5.5.2026 Oulussa ja verkossa <https://tapahtuma.oamk.fi/event/4NL33>

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

Kiitos osallistumisestasi!

- Seuraa Ernestiä – täydentyy vielä 8/26 asti
www.jamk.fi/ernesti

- Lisätietoa: www.jamk.fi/inklu

Euroopan unionin
osarahoittama

INKLU

Ernestin julkaisutilaisuus Ernestin päivänä 13.3. klo 13-13.45 tilaisuus, webinaari – puhe ja esittely 30-45 min

Tekijät esillä, yhteiskehittämisen juhlistamista, päätösseminaaria markkinointi, iltapäiväkahvi -

- Johdattelua, Seija, 5 min
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjä näkökulma: kehittämisestä ja hyödyntämisestä Minna (Brahe) ja Mirikka VAAO, 5 min
- Osioiden esittelyt:
  - Oppimisen tuen toimintatavat ja Moniammatillinen yhteistyö: Irmeli 5 min
    - Seija lyhyesti, että on tulossa vahvaa tukea tarvitsevien toimintasuositukset
  - Erityisen tuen laatu, Kaisa 4 min
  - Henkilöstön osaaminen, Tuula ja Minna S. 5 min
  - Opettajankoulutus Eija/Katja ja Kaisa Erityisopettajankoulutus 6 min
  - Tutkittua tietoa: Kaisa 3 min
- Keskustelu- ja kommentointiosuus 5-10 min klo 13.30/13.35-
- INKLU tapahtumien markkinointi, Seija 3 min 13.42-13.45
- Kiitos

